

POSTANOWIENIE Z DNIA 8 WRZEŚNIA 2009 R.
SNO 58/09

Artykuł 540 § 1 pkt 2a k.p.k., zgodnie z którym postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nie znane przedtem sądowi, wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowi przestępstwa lub nie podlegał karze, nie znajduje zastosowania w postępowaniu dyscyplinarnym. Jak bowiem wynika z art. 128 u.s.p., przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio jedynie „w sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale”. Zamieszczony w tym rozdziale art. 126 § 2 u.s.p. reguluje natomiast podstawy wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść skazanego. Powołany przepis stanowi, że wznowienie postępowania na korzyść skazanego może nastąpić także po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej. W przepisie tym zostały w zasadzie samodzielnie określone podstawy wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść skazanego, wobec czego w postępowaniu tym nie stosuje się odpowiednio art. 540 § 1 k.p.k. Odpowiednie zastosowanie ma w nim natomiast przepis art. 540 § 2 k.p.k., zgodnie z którym postępowanie wznawia się na korzyść oskarżonego, jeżeli w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stracił moc lub uległ zmianie przepis prawny będący podstawą skazania lub warunkowego umorzenia.

Przewodniczący: sędzia SN Stanisław Zabłocki.

Sędziowie SN: Zbigniew Korzeniowski, Barbara Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem protokolanta w sprawie z wniosku o wznowienie postępowania złożonego przez sędziego Sądu Rejonowego od wyroku Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego z dnia 11 kwietnia 2008 r., sygn. akt (...)

postanowił:

1. oddalić wniosek,
2. kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążyć Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2008 r. Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny uznał sędziego Sądu Rejonowego A. L. za winną tego, że w toku prowadzonego postępowania wykonawczego w sprawie sygn. XXIV Wp 1640/06, po wezwaniu w dniu 12 maja 2006 r. skazanego Mariusza K. do stawienia się w Areszcie Śledczym w P. w dniu 26 maja 2006 r. celem odbycia kary łącznej pozbawienia wolności i złożeniu przez wymienionego wniosku o odroczenie wykonania tej kary, do którego dołączył postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 23 stycznia 2006 r. o udzieleniu mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kar, które zostały połączone wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 29 marca 2006 r., sygn. VI K 1735/05, nie wykazała należytej sumienności i rozwagi, by wstrzymać wykonanie tej kary do czasu ewentualnego udzielenia skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary łącznej pozbawienia wolności, i wydała w dniu 11 lipca 2006 r. nakaz doprowadzenia skazanego do Aresztu Śledczego w P., gdy tymczasem Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 22 czerwca 2006 r., w sprawie sygn. V Wz 2369/06, udzielił mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary łącznej, co doprowadziło do bezprawnego pozbawienia skazanego wolności, tj. przewinienia służbowego z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), i na podstawie art. 109 § 5 tej ustawy odstąpił od wymierzenia jej kary.

Tym samym wyrokiem Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny uznał sędziego Sądu Rejonowego M. M. za winną tego, że w dniu 24 lipca 2006 r., wykonując czynności w zastępstwie sędziego A. L., nie dość wnikliwie i sumiennie zapoznała się z aktami sprawy sygn. XXIV Wp 1640/06 i nie wstrzymała wykonania zarządzenia doprowadzenia skazanego Mariusza K. do Aresztu Śledczego w P. do czasu ewentualnego udzielenia mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary łącznej pozbawienia wolności, mimo że do wniosku o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności skazany dołączył postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 23 stycznia 2006 r. o udzieleniu mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kar, które zostały połączone wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego z dnia 29 marca 2006 r., sygn. VI K 1735/05, i poleciła wykonać wyżej wymienione zarządzenie doprowadzenia skazanego, gdy tymczasem Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawie sygn. V Wz 2369/06 udzielił mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary łącznej, co doprowadziło do bezprawnego pozbawienia skazanego wolności, tj. przewinienia służbowego z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), i na podstawie art. 109 § 5 tej ustawy odstąpił od wymierzenia jej kary.

Wyrok powyższy w części dotyczącej sędziego A. L. uprawomocnił się bez zaskarżenia z dniem 30 maja 2008 r., natomiast w części dotyczącej obwinionej M.

M., na skutek wniesionego przez nią odwołania, został wyrokiem Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 16 września 2008 r. uchylony, a sprawa przekazana Sądowi Dyscyplinarnemu – Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2009 r. Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), postępowanie dyscyplinarne w sprawie obwinionej M. M. umorzył, uznając, że jej zachowanie w dniu 24 lipca 2006 r., polegające na nakazaniu doprowadzenia Mariusza K. do Aresztu Śledczego w P., mimo znajdującego się w aktach wniosku o odroczenie wykonania kary, w którym podnosił on okoliczność warunkowego przedterminowego zwolnienia, nie nosi znamion oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, uzasadniającej odpowiedzialność dyscyplinarną.

W dniu 6 lipca 2009 r. sędzia Sądu Rejonowego A. L. wystąpiła do Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego wobec niej prawomocnym wyrokiem Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego z dnia 11 kwietnia 2008 r., uchylenie tego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm. – dalej: „u.s.p.”). Powołując jako podstawę wznowienia przepisy art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., podniosła, że skoro czyn zarzucany sędziemu M. M. nie nosi znamion oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, to znamion takich nie zawiera również czyn przypisany jej powołanym wyrokiem Sądu Dyscyplinarnego. Dodała, że utrzymywanie tego wyroku w obrocie prawnym narusza zasadę równości wobec prawa, jest niesprawiedliwe i rażąco krzywdzące, oraz że nie odwołała się od niego jedynie z przyczyn osobistych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla okręgu Sądu Okręgowego wnosił o oddalenie wniosku, podnosząc, że umorzenie postępowania dyscyplinarnego w sprawie sędziego M. M. nie stanowi podstawy wznowienia, gdyż postawione jej zarzuty były odmienne i dotyczyły innych zachowań w związku z prowadzeniem sprawy skazanego Mariusza K.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Powołany przez sędziego A. L. przepis art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., zgodnie z którym postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nie znane przedtem sądowi, wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowi przestępstwa lub nie podlegał karze, nie znajduje zastosowania w postępowaniu dyscyplinarnym. Jak bowiem wynika z art. 128 u.s.p., przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio jedynie „w sprawach nieuregulowanych w

niniejszym rozdziale”. Zamieszczony w tym rozdziale art. 126 § 2 u.s.p. reguluje natomiast podstawy wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść skazanego. Powołany przepis stanowi, że wznowienie postępowania na korzyść skazanego może nastąpić także po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej. W przepisie tym zostały w zasadzie samodzielnie określone podstawy wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść skazanego, wobec czego w postępowaniu tym nie stosuje się odpowiednio art. 540 § 1 k.p.k. Odpowiednie zastosowanie ma w nim natomiast przepis art. 540 § 2 k.p.k., zgodnie z którym postępowanie wznowia się na korzyść oskarżonego, jeżeli w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stracił moc lub uległ zmianie przepis prawny będący podstawą skazania lub warunkowego umorzenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 21 października 2003 r., SNO 37/03, LEX nr 470179; z dnia 14 maja 2008 r., SNO 42/08 OSNSD 2008, poz. 12; i z dnia 18 lutego 2009 r., SNO 8/09).

Z powyższych względów złożony przez sędziego A. L. wniosek o wznowienie postępowania podlega rozpoznaniu na podstawie określonej w art. 126 § 2 u.s.p. Rozważeniu może zatem podlegać jedynie kwestia, czy po wyroku Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego z dnia 11 kwietnia 2008 r. wyszły na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać uniewinnienie. Ze względu na to, że wyrokiem tym odstąpiono od wymierzenia kary, nie wchodzi bowiem w grę wymierzenie kary łagodniejszej. Skazana nie wskazała nowych dowodów ani okoliczności, które wyszłyby na jaw po wydaniu wyroku z dnia 11 kwietnia 2008 r., powołała się jedynie na odmienną ocenę prawną, jakiej w odniesieniu do sędziego M. M. dokonał w tej samej sprawie Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny, podejmując postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Przytoczona argumentacja nie może uzasadniać wznowienia postępowania, gdyż ocena prawna, będąca wyrazem odmiennego poglądu sądu orzekającego w takiej samej sprawie, nie stanowi podstawy wznowienia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 czerwca 2005 r., WZ 30/05, OSNwSK 2005, nr 1, poz. 1140 i z dnia 18 lutego 2009 r., SNO 8/09). Poza tym uszło uwagi sędziego A. L., że zostało jej przypisane odmienne przewinienie od zarzucanego sędziemu M. M., popełnione w innych okolicznościach i innym czasie.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny, z braku podstawy wznowienia określonej w art. 126 § 2 u.s.p., oddalił wniosek, postanawiając o kosztach postępowania dyscyplinarnego zgodnie z art. 133 u.s.p.